

Силабус навчальної дисципліни ОСНОВИ БІЗНЕСУ

підготовки

бакалавра

(назва освітнього ступеня)

спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

(назва спеціальності)

освітньо-професійної програми

«Підприємницька діяльність»

(назва освітньої програми)

Статус дисципліни	Вибіркова
Мова навчання	Українська
Факультет	Економічний
Кафедра	Менеджменту, управління проектами і логістики
Контакти кафедри	м. Дніпро, вул. Архітектора Олега Петрова, 24а, каб.В508-512, тел. (056)756-33-93, E-mail: management@pdaba.edu.ua
Викладачі-розробники	Божанова Вікторія Юріївна, доктор економічних наук, професор
Контакти викладачів	E-mail: bozhanova.viktoriiia@pdaba.edu.ua тел. (067)970-29-18
Розклад занять	https://www.pgasa.dp.ua/timetable/WSIGMA/EK/ROZKLADP.HTML
Консультації	https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2022/10/Grafik-konsultatsij-vykladachiv-MUPiL.pdf

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна формує навички з питань підприємницької діяльності щодо функціонування організації, її місії, організаційно-правової форми, взаємодії з державними організаціями та контролюючими органами, фінансовими установами, конкурентами, постачальниками, клієнтами та іншими суб'єктами підприємницької діяльності, техніки розробки та методів розрахунку окупності бізнес-планів підприємницьких ідей/стартапів, проектування грошових потоків (кеш-фло) в часі, комплексного підходу до організації власного бізнесу, доведення необхідності і доцільності використання бізнес-планів для сучасного здійснення власного бізнесу, визначення ефективності інвестування.

	Години	Кредити	Семестр
			5
лекції		3,5	22
лабораторні роботи			
практичні заняття			14
Самостійна робота, у т.ч:			69
підготовка до аудиторних занять			9
підготовка до контрольних заходів			10
виконання курсового проекту або роботи			
виконання індивідуальних завдань			10
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях			10
підготовка до екзамену			30
Форма підсумкового контролю			екзамен

Мета вивчення дисципліни – формування у студентів професійних компетенцій у вигляді системи знань і практичних навичок з питань підприємницької діяльності щодо функціонування організації, її місії, організаційно-правової форми, взаємодії з державними організаціями та контролюючими органами, іншими суб'єктами підприємницької діяльності.

Завдання вивчення дисципліни – сформувати у студентів систему знань і навичок щодо створення, функціонування та ліквідації підприємств різної форми власності і оцінка ефективності вкладання коштів у створення і розвинення підприємства. Для цього потрібно:

- вивчити термінологічну базу з основ підприємницької діяльності, правильно аналізувати цілі і завдання організації бізнесу;
- сформувати навички комплексного підходу до організації власного бізнесу;
- довести необхідність і доцільність використання бізнес-планів для сучасного здійснення власного бізнесу;
- вивчити механізм розробки бізнес-планів;
- формування у студентів творчого підходу до розробки окремих складових бізнес-плану.

Пререквізити дисципліни – «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Вступ до спеціальності», «Основи підприємницької діяльності», «Сучасна економічна глобалізація», «Менеджмент», «Комерційна діяльність та товарознавство», «Дослідження ринку», «Економіка бізнесу», «Статистика», «Загальна теорія бухгалтерського обліку», «Економіко-математичні методи і моделі».

Постреквізити дисципліни – «Електронна комерція», «Біржова діяльність», «Інноваційне підприємництво та управління стартап-проектами», «Ділова етика та економічна психологія», «Торгівельне підприємництво», «Аналіз та прогнозування біржового ринку», «Формування бізнес-моделей підприємницької діяльності», «Ціноутворення в будівництві», «Обґрунтування та експертиза бізнес-проектів», «Девелопмент», «Управління та адміністрування регіональних економічних систем», «Регіональна економіка», «Бюджетування», «Проектне фінансування», «Стратегія підприємств», «Управління персоналом», «Потенціал і розвиток підприємницьких структур», «Управління витратами», «Логістика на будівельному підприємстві», «Управління ланцюгом постачання», «Вартісний інжиніринг», «Планування змін та реструктуризація бізнесу», «Нормування та оплата праці», «Товарна політика підприємства», «Бізнес-процеси підприємства», «Планування та контроль в бізнесі».

Компетентності:

Спеціальні:

СК2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

СК5. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.

СК6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

СК10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків.

Заплановані результати навчання: У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

РН1. Використовувати базові знання з підприємницької діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.

PH2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

вміти:

PH15. Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів.

PH16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці.

PH17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.

PH18. Знати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній і біржовій діяльності.

PH19. Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм.

PH20. Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. Загальні основи бізнесу					
Тема 1. Вступна частина. Бізнес і суспільство	7	2	1		4
Тема 2. Економічне оточуюче середовище	9	4	1		4
Тема 3. Форми організації бізнесу	8	2	2		4
Тема 4. Організація рекламної діяльності	8	2	2		4
Тема 5. Елементи ціноутворення	8	2	2		4
Разом за змістовим модулем 1	40	12	8		20
Змістовий модуль 2. Бізнес-планування підприємницької діяльності					
Тема 6. Основи фінансового менеджменту	7	2	1		4
Тема 7. Поняття про підприємницький ризик, процес управління ризиком	7	2	1		4
Тема 8. Бізнес-планування у підприємницькій діяльності	8	2	2		4
Тема 9. Життєвий цикл товару, технологій, організації	6	2	1		3
Тема 10. Поняття про вартість, види вартості матеріальних та нематеріальних активів, вартість бізнесу	7	2	1		4
Разом за змістовим модулем 2	35	10	6		19
Підготовка до екзамену					30
Усього годин	105	22	14		69

2. САМОСТІЙНА РОБОТА

ОПРАЦЮВАННЯ РОЗДІЛІВ ПРОГРАМИ, ЯКІ НЕ ВИКЛАДАЮТЬСЯ НА ЛЕКЦІЯХ:

Назва теми	Посилання
Тема 1. Вступна частина. Бізнес і суспільство Державне регулювання підприємницької діяльності.	1, 6
Тема 2. Економічне оточуюче середовище Вплив навколишнього середовища на розвиток підприємницької діяльності.	2, 8
Тема 3. Форми організації бізнесу Змішані форми бізнесу.	3, 5
Тема 4. Організація рекламної діяльності Правові та етичні обґрунтування	3, 7
Тема 5. Елементи ціноутворення Ціна як складова ринкової стратегії.	5, 7
Тема 6. Основи фінансового менеджменту Фінансова, економічна, ресурсна реалізуємість бізнес-проекту.	7, 8
Тема 7. Поняття про підприємницький ризик, процес управління ризиком Заходи по зниженню негативного впливу факторів ризику на кінцеві показники економічної ефективності проекту.	2, 6
Тема 8. Бізнес-планування у підприємницькій діяльності Технологія розробки бізнес плану.	4, 8
Тема 9. Життєвий цикл товару, технологій, організації Різновид форми життєвого циклу товару.	3, 5
Тема 10. Поняття про вартість, види вартості матеріальних та нематеріальних активів, вартість бізнесу Методичні підходи та методи визначення вартості підприємства.	4, 8

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ТА/АБО ГРУПОВИХ ЗАВДАНЬ (за наявності)

Студенти виконують індивідуальні завдання, що полягає у розробці бізнес-плану запропонованої підприємницької ідеї згідно наведеним вимогам в методичних вказівках. Це передбачає опис підприємницької ідеї створення/відкриття нового бізнесу, або розширення існуючого бізнесу. Тему та напрям бізнесу студент обирає самостійно.

3. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання знань студентів з окремих змістових модулів

Поточний контроль знань студента оцінюється за 100 бальною шкалою залежно від виду навчання:

- максимальна оцінка знань теоретичного матеріалу дисципліни, що вивчається, – 40 балів;

- максимальна оцінка знань практичного матеріалу дисципліни, що вивчається, – 40 балів;

- максимальна оцінка знань з самостійної роботи студента – 20 балів.

Критерії оцінки теоретичних знань за змістовими модулями

№ з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Кількість балів за змістовими модулями			
			Змістовий модуль №1		Змістовий модуль №2	
1.	Відвідування лекційних занять	1 бал за відвідування студентом кожного лекційного заняття	0 - 8		0-7	
2.	Якість надання відповідей на теоретичні питання: -в першому змістовому модулі за кожне з 2-х теоретичних питань максимально нараховується 16 балів; - в другому змістовому модулі за кожне з 2-х теоретичних питань максимально нараховується 16,5 балів		1-е питання	2-е питання	1-е питання	2-е питання
		Студент повністю розкриває теоретичне питання, показує вміння логічно і послідовно викладати матеріал, робити висновки, наводити, де можливо, приклади з наданням фактичного і статистичного матеріалу	12-16	12-16	12-16,5	12-16,5
		Відповідь і висновки на теоретичне питання студентом виконані правильно, але стисло і не повно. Матеріал викладено без наведення достатньої кількості прикладів і статистичних даних	7-11	7-11	7-11	7-11
		Студент в цілому розкриває суть теоретичного питання, але не в повному обсязі і з помилками. Правильні висновки робить лише з урахуванням наведених викладачем запитань	1-6	1-6	1-6	1-6
	Студент не розкриває суті теоретичного питання і допускає грубі помилки при формуванні висновків не тільки при самостійному	0	0	0	0	

		розгляді питання, але і з урахування наведених викладачем запитань				
		Разом за одне питання:	0-16	0-16	0-16,5	0-16,5
		Разом за два питання:	0-32		0-33	
		Разом за змістовим модулем	0-40		0-40	

Критерії оцінки практичних навичок та вмінь за змістовими модулями

Оцінювання практичних навичок та вмінь відбувається за результатами виконання розділів індивідуальних завдань. Кожний окремих розділ індивідуального завдання відповідає практичним завданням за модулями.

№ з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Кількість балів за змістовими модулями					
			Змістовий модуль №1			Змістовий модуль №2		
1.	Відвідування практичних занять	1 бал за відвідування студентом кожного практичного заняття	0 - 8			0-7		
2.	Якість виконання і захисту практичних завдань: - в першому змістовому модулі за перше практичне завдання максимально нараховується 10 балів, за друге та третє – максимально нараховується по 11 балів; - в другому змістовому модулі за перше та друге практичне завдання	Студентом обґрунтовано і в повному обсязі розв'язано практичне завдання. При захисті практичного завдання продемонстрована висока якість опанування інструментарієм розв'язання практичних завдань.	7-10	8-11	8-11	8-11	8-11	9-12
		При обґрунтуванні і розв'язанні практичного завдання студентом допущені незначні помилки, які суттєво не знижують якості виконання завдання. При захисті практичного	4-6	5-7	5-7	5-7	5-7	6-8

максимально нараховується по 11 балів, за третє - максимальна нараховується 12 балів.	завдання студентом продемонстрована хороша якість опанування інструментарієм розв'язання практичних завдань.						
	Виконання і захист студентом практичного завдання зроблені з суттєвими помилками і лише допоміжні запитання викладача дозволяють студенту довести той факт, що опанований ним інструментарій розв'язання завдань є достатнім для практичного використання.	1-3	1-4	1-4	1-4	1-4	1-5
	Виконання і захист практичного завдання зроблені студентом з грубими помилками і не в повному обсязі. Допоміжні запитання викладача не дозволяють студенту довести той факт, що опанований ним інструментарій розв'язання завдань є достатнім для практичного використання.	0	0	0	0	0	0
	Разом за одне завдання:	0-10	0-11	0-11	0-11	0-11	0-12
	Разом за три завдання:	0-32			0-34		
	Разом за змістовим модулем:	0-40			0-40		

Критерії оцінки знань з самостійної роботи студента за змістовими модулями

№ з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Кількість балів за змістовими модулями	
			Змістовий модуль №1	Змістовий модуль №2
1.	Якість виконання і захист самостійних завдань у вигляді конспекту підрозділів тем, що не викладені на лекціях.	Студент своєчасно і в повному обсязі подає конспект і захищає його зміст, якісно відповідаючи на всі запитання. При цьому студент показує вміння логічно і послідовно викладати матеріал та користуватися сучасними інформаційними джерелами	8-10	8-10
		Студент своєчасно, але в стислому обсязі подає конспект і захищає його зміст, відповідаючи не на всі запитання. Допускається незначна затримка щодо подачі та захисту законспектованих підрозділів тем	5-7	5-7
		Студент не своєчасно і в неповному обсязі подає конспект, захист якого відбувається студентом не самостійно, а лише при наданні викладачем допоміжних питань. Допускається значна затримка в часі щодо подання законспектованих підрозділів тем для перевірки і захисту	1-4	1-4
		Законспектовані підрозділи тем не подано для перевірки, або їх захист виконано з грубими помилками, що не дозволяють позитивно оцінити самостійну роботу студента	0	0
		Разом:	0-20	0-20

Критерії оцінювання екзамену

№ з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Відповіді на теоретичні питання	
			1 питання	2 питання
1.	Якість відповіді	Дана правильна і вичерпна відповідь на поставленні запитання. Виявляється здатність студента проявляти високий рівень мислення, ерудицію, придбані знання понятійного апарату, чинних нормативно-правових актів, спеціальної літератури, уміння аргументувати свої ставлення	45-50	45-50

	до відповідних категорій, понять, залежностей, явищ тощо.		
	Студент у цілому відповів на поставленні запитання, але не спромігся переконливо аргументувати свою відповідь, не помилився у використанні понятійного апарату і нормативно-правових актів, показав певні точні знання літературних джерел. При цьому студент вміє диференціювати та інтегрувати знання, проявляє високу зацікавленість у виборі вірних відповідей.	40-44	40-44
	Студент у цілому відповів на поставленні запитання, але не спромігся переконливо аргументувати свою відповідь, неістотно помилився у використанні понятійного апарату і нормативно-правових актів, показав не точні знання літературних джерел. При цьому студент вміє диференціювати знання, але іноді не інтегрує знання, проявляє середню зацікавленість у виборі вірних відповідей.	35-39	35-39
	Студент дав відповідь тільки на більшу частину запитань, але не спромігся переконливо аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, показав задовільні знання літературних джерел. При цьому студент в цілому може використовувати основні знання по кожному питанню, добре володіє вмінням синтезувати існуючу інформацію.	30-34	30-34
	Студент дав відповідь на меншу частину запитань, не спромігся переконливо аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, показав задовільні знання літературних джерел. При цьому студент в цілому слабо використовує основні знання по кожному питанню, слабо та непереконливо володіє вмінням синтезувати існуючу інформацію.	25-29	25-29
	Відповідь студента містить грубі помилки, що свідчать про незнання і нерозуміння відповідних розділів програмного матеріалу. У викладі матеріалу допущені термінологічні помилки, порушена логічна послідовність. Студент не виявляє здатності диференціювати і інтегрувати знання, не застосовує в повному обсязі необхідну інформацію, не володіє умінням вибирати цю інформацію.	0-24	0-24
	Всього:	0-50	0-50
	Разом	100	

Підсумковий контроль знань студента здійснюється у формі екзамену, що складається з 2-х теоретичних питань і оцінюється за 100 бальною шкалою.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як середньоарифметичне з суми балів за змістовими модулями 1 та 2 і балів з екзамену.

4. ПОЛІТИКА КУРСУ

Норми дотримання академічної доброчесності під час вивчення дисципліни. Студенти академії мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності ПДАБА ПЛПМ 0812- 001:2018, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів;

- надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Дотримуємося Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у ПДАБА. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії з питань академічної доброчесності.

Порядок зарахування пропущених занять.

1. Лекційні заняття, що пропущені студентом зараховуються у вигляді опитування. Студент має відповісти на будь-яке питання (за вибором викладача) з тієї теми, яка викладалась на пропущеному занятті.

2. Практичні заняття, що були пропущені студентом зараховуються наступним чином.

Якщо на занятті було усне опитування студентів за темою, то викладач задає студенту два будь-яких питань з цієї теми.

Якщо на занятті було розв'язання задачі, то студент має в присутності викладача захистити її, розв'язав таку ж саму задачу додаткову, але за іншим варіантом (за вибором викладача). При цьому студент спочатку обов'язково повинен розв'язати також і свій варіант цієї задачі, яку розв'язували на пропущеному занятті.

У разі складання студентом поточного контролю знань на оцінку «незадовільно», він має право перескласти його. Перескладання поточного контролю з метою покращення позитивної оцінки не допускається. Студент, який отримав незадовільну оцінку за практичні заняття, контрольну роботу або самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її. Повторне складання екзамену з метою покращення оцінки не допускається.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Ануфрієва О.Л., Пальчевська Т.Г. Підприємницька діяльність. Навчальний посібник. - Івано-Франківськ, «Лілея –НВ» 2014. -304с.

2. Андрушків Б. М. Основи організації підприємницької діяльності або абетка підприємця: [навчальний посібник] / Б. М. Андрушків, Ю. Я. Вовк, В. В. Гецько та ін. – Тернопіль: Вид. ТНТУ, 2010. – 300 с.

3. Антошкіна Л. І. Як організувати власний бізнес: Посібник для початкового підприємця / Л. І. Антошкіна, Л. М. Каліна. – К.: Негатайп, 2011. – 160 с.

4. Колот В. М. Підприємництво: організація, ефективність, бізнес-культура: навч. посіб. [2-ге вид., перероб. та доп.] / В. М. Колот, І. М. Рєпіна, О. В. Щербина – К.: КНЕУ, 2009. – 444 с.

5. Ларіна Я. С. Основи бізнесу: навч. посіб. / Я. С. Ларіна, С. В. Мочерний, В. М. Фомішина, С. І. Чеботар. – К.: ВЦ «Академія», 2009. – 384 с

6. Мочерний С. В. Основи підприємницької діяльності : посібник / С. В. Мочерний, О. А. Устименко, С. У. Чеботар. – К. : Академія, 2001. - 280 с.

7. Варналій З.С. Основи підприємництва, навч. посібник.-К. Знання–Прес, 2002.-239с.

Допоміжна

1. Вінник О. М. Інвестиційне право: навчальний посібник– 2-ге вид., перероб. та доп. / О. М. Вінник. – К.: Правова єдність 2009. – 616 с.

2. Джеймс Стонер. Вступ у бізнес. Пер з англ./ -К. вид-во Європ. ун-ту фін. 2000.-752с.

3. Малий бізнес та підприємництво в ринкових умовах господарювання : навч. посіб. / під. ред. Л. І. Воротиної. - К. : Вид-во Європ.ун-ту, 2007. - 307 с.

6. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Закон України «Про підприємництво» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/698-12>

2. Закон України «Про власність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/697-12>

3. Закон України «Про підприємства в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/887-12>

4. Закон України «Про інвестиційну діяльність» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>

5. Закон України «Про господарські товариства» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>

6. Положення про державну реєстрацію суб'єктів підприємницької діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/276-94-%D0%BF>

Також студент може користуватись іншими ресурсами в Інтернеті, якщо він сам їх знайшов, в результаті поглибленого пошуку, або вони знов створились чи почали ширше розвиватись у відповідному напрямку досліджень.

Розробник _____ Вікторія БОЖАНОВА

(підпис)

Гарант освітньої програми _____ Кіра СПІРІДОНОВА

(підпис)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
менеджменту, управління проектами і логістики
(назва кафедри)

Протокол від «22» серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри _____

(підпис)

Валерій ВЕЧЕРОВ